

Filiz Arslan, Kübra Seyhan, Esra Acar Şengül, Ayşın Noyan Erbaş, Sibel Bozgeyik, Ayşen Köse, Meral Huri, Semra Şahin, Esra Akı, Öznur Yılmaz, Esra Yücel, Mintaze Kerem Günel
Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara
Hacettepe Üniversitesi Çocuklarda Habilitasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi, Ankara

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı bir olgu sunumu ile çocuklarda rehabilitasyon müdahalesinde Hacettepe Üniversitesi Çocuklarda Habilitasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÇUHA), Transdisipliner yaklaşım Modelini tanıtmaktır.

YÖNTEM: 9 yaşında kız hasta (BK), dil gelişim geriliği problemi nedeniyle Kulak Burun Boğaz bölümüne başvurmuştur. Odyolojik değerlendirme sonrası normal sınırlarda işitmesi olduğu belirlenmiştir. Gelişimi açısından Ankara Gelişim Tarama Envanteri (AGTE)'ne göre tüm gelişim alanlarında gecikmeleri olduğu belirlenmiştir. Bu değerlendirmeler ışığında ÇUHA ekibi tarafından fonksiyonel hareket gelişimi, genel gelişim, dil ve konuşma gelişimi ve günlük hayata uyum açısından kapsamlı değerlendirilmenin gerekliliği vurgulanmıştır. Alanlara özel müdahale yaklaşımları gerekli her birim için ayarlanarak devam ettirilmesine karar verilmiştir. Aynı anda 5 farklı alandan (fizyoterapi, ergoterapi, odyoloji, dil ve konuşma terapisi, çocuk gelişimi) uzmanın değerlendirme ve çözüm önerisi verdiği ÇUHA-Transdisipliner Model uygulanmıştır. Transdisipliner oturumda; alınan ayrıntılı anamnezde ailenin ekonomik zorlukları olduğu, babasının şehir dışında çalıştığı ve BK ile 2 kardeşine annelerinin baktığı öğrenilmiştir. Tüm uzmanların değerlendirmeleri ve önerileri kaydedilmiştir. Ayrıca olgu olmaksızın ÇUHA ekibi, olgunun bütüncül değerlendirmesini yaparak ve her disiplin alanına özgü, BK'nın sorunları ve bu sorunlara ortak çözüm önerileri belirlenmiştir. Soruna ilişkin olarak ailenin programa katılımı için "aile eğitim programı" konusunda neler yapılabileceği tartışılmıştır.

SONUÇLAR: ÇUHA ekibinde yer alan beş ayrı alandaki profesyonellerin aynı anda olgu değerlendirmesinin sonuçları bu sunulan olguda vurgulanmıştır. Farklı günlerde ve uzun aralıklarla randevu planlaması ve aileyi maddi olarak zorlayacak ulaşım şartlarına gerek kalmadan tek seferde kapsamlı değerlendirmesinin yapılması sağlanan BK'nın günlük yaşamda işlevselliğini arttıracak ve uygun rehabilitasyon desteğine ulaşmasını sağlayacak sonuçlar elde edilmiştir.

Uzmanlarla yapılan görüşmelerde, diğer uzmanlarla aynı ortamda değerlendirme yapılması ve fikir alışverişisi sırasında iş doyumlarının arttığı geri bildirim alınmıştır.

TARTIŞMA: Rehabilitasyon alanında çalışan sağlık profesyonellerinin olgu değerlendirmeleri birçok alanda kesişmesine rağmen, transdisipliner yaklaşım sayesinde bir çocuk için aynı zaman biriminde farklı bakış açıları bir araya getirilerek derinlemesine bilgi sağlamaktadır. Alanların kendi içlerinde verecekleri özgül müdahaleler yanında aile tabanlı tüm disiplinlerin bir arada tartışarak aileye ve çocuğa bütüncül program vermeleri ÇUHA modelinin transdisipliner çalışmanın uygulanabilirliğini gösterdiği için alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.